

JUSTYNA ŁUKOMSKA-SZAREK

OCENA ORGANIZACJI I FUNKCJONOWANIA JEDNOSTEK BUDŻETOWYCH W PODSEKTORZE SAMORZĄDOWYM

Wprowadzenie

Zmiana ustawy o finansach publicznych, będącej podstawowym aktem regulującym przebieg procesów finansowych w jednostkach sektora publicznego, stanowi z jednej strony reakcję na wymogi bieżącego zarządzania środkami publicznymi, z drugiej natomiast jest wyrazem dążenia do zreformowania polskiego prawa finansowego w celu zwiększenia oszczędności oraz skuteczności i efektywności wykonywania zadań publicznych. Nowe regulacje wzmacniają oraz poprawiają przejrzystość finansów publicznych, którą zapewnić ma przede wszystkim ograniczenie form organizacyjno-prawnych sektora finansów publicznych¹. Jednostki samorządu terytorialnego mogą tworzyć jednostki pomocowe, które mają za zadanie pomagać przy realizacji zadań. Zaliczamy do nich: jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe. Ponadto ich działalność mogą wspierać instytucje gospodarki budżetowej. Jednostkami budżetowymi są zazwyczaj jednostki sfery usług niematerialnych, świadczące te usługi w zakresie administracji państwowej, bądź samorządowej². Są historycznie najstarszą formą organizacyjną gospodarki budżetowej. Zgodnie z nową ustawą o finansach publicznych³ od 2011 roku zlikwidowano gospodarstwa pomocnicze i państwowe zakłady budżetowe, obecnie mogą one funkcjonować tylko w sferze samorządowej wyłącznie w wybranych dziedzinach⁴, takich jak gospodarka mieszkaniowa, usługi komunalne, zaopatrzenie w energię i gaz, cementarze⁵. W niniejszym opracowaniu rozważania naukowe poświęcono jednostkom budżetowym. W szczególności podjęto próbę oceny organizacji i funkcjonowania tych jednostek w podsektorze samorządowym w latach 2004–2010.

¹ Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (DzU nr 157, poz. 1241, art. 87).

² B. Brzeziński, W. Matuszewski, W. Morawski, A. Olesińska: *Prawo finansów publicznych*, Dom Organizatora, Toruń 2005, s. 60.

³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (DzU nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (DzU nr 157, poz. 1240 z późn. zm., art. 14).

⁵ J. Łukomska-Szarek: *Organizational and Legal Forms of Budget Management in Local Self-Government Units*, [w:] *Budget Management in Local Self-Government Units*, red. J. Łukomska-Szarek, Wydawnictwo Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2011, s. 23.

Jednostka budżetowa jako podmiot realizacji zadań samorządowych

Jednostki budżetowe są to jednostki, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają również bezpośrednio do budżetu (państwa lub jednostek samorządu terytorialnego)⁶. Podstawą ich funkcjonowania jest plan finansowy, obejmujący plan dochodów i wydatków⁷. Według nowej ustawy o finansach publicznych, od 1 stycznia 2011 roku tylko jednostki budżetowe, prowadzące działalność określoną w ustawie o systemie oświaty⁸, mogą gromadzić dochody na wydzielonych rachunkach. Zgodnie z tą ustawą na wydzielonym rachunku mogą być gromadzone dochody uzyskiwane z:

- spadków i darowizn w postaci pieniężnej na rzecz jednostki budżetowej,
- odszkodowań i wpłat za uszkodzone lub utracone mienie będące w zarządzie, bądź użytkowaniu jednostki budżetowej,
- z działalności wykraczającej poza zakres działalności podstawowej określonej w statucie, polegającej między innymi na świadczeniu usług, w tym szkoleniowych i informacyjnych,
- z opłat egzaminacyjnych, za wydawanie świadectw i certyfikatów, jak również za sprawdzanie kwalifikacji,
- z tytułu odpłatności za wyżywienie i zakwaterowanie uczniów i młodzieży w burdach lub internatach, ponoszonych przez rodziców lub opiekunów; a także z tytułu dopłat bezpośrednich i innych płatności stosowanych w ramach Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej, otrzymanych na podstawie odrębnych przepisów⁹.

Wydzielony rachunek dochodów własnych zastąpił istniejące do końca 2004 roku tzw. środki specjalne. Istniejące rachunki dochodów własnych mogły funkcjonować do końca

⁶ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (DzU nr 157, poz. 1240 z późn. zm., art. 11). Jednostki budżetowe są historycznie najstarszą i powszechnie obecnie stosowaną formą organizacyjną. Odróżnia je od innych jednostek sektora finansów publicznych nie tyle sposób ich tworzenia, co charakter wykonywanych zadań oraz źródła i sposoby finansowania, a także system rozliczeń z właściwym budżetem. Pojęcie jednostki budżetowej jest obecne nie tylko w przepisach prawa finansowego, ale także tkwi w całym systemie prawnym. Ma ono duże znaczenie dla określenia statusu administracyjnego i procesowego danej jednostki organizacyjnej. Zawsze bowiem jest to jednostka, która w obrocie prawnym występuje w roli jednostki organizacyjnej innej osoby prawnej (np. jednostek samorządu terytorialnego). Jednostkami budżetowymi są zatem jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, które nie posiadają osobowości prawnej, co w praktyce oznacza, że w obrocie prawnym korzystają z osobowości prawnej danej jednostki samorządu terytorialnego. Por. M. Dylewski: *Planowanie budżetowe w podsektorze samorządowym*, Difin, Warszawa 2007, s. 221; C. Kosikowski: *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, LexisNexis, Warszawa 2011, s. 80; M. Karlikowska: *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, PERSSCOM, Wrocław 2010, s. 85.

⁷ Jednostki budżetowe prowadzą gospodarkę finansową według zasad określonych w ustawie o finansach publicznych oraz na podstawie planu dochodów i wydatków (planu finansowego). Zwrot użyty w ustawie „zasady gospodarki finansowej określone w ustawie” informuje, że chodzi jedynie o zasady ogólne, natomiast rozwiązania szczegółowe są zawarte w aktach wykonawczych. Por. C. Kosikowski: *op.cit.*, s. 102.

⁸ Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (DzU 2004, nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

⁹ Por. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (DzU nr 157, poz. 1240 z późn. zm., art. 11a).

2010 roku, a środki pieniężne zgromadzone na tych rachunkach ostatecznie mogły być wykorzystane do 30 czerwca 2011 roku. Po upływie tego terminu zostały przekazane jako dochód do budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

Jednostki budżetowe są finansowane ze środków publicznych w taki sposób, że wysokość ich wydatków nie jest związana z wysokością osiągniętych dochodów, co nie stanowi bodźca do racjonalnego gospodarowania otrzymanymi środkami. Podstawowym parametrem finansowym jest dla nich nieprzekraczalna kwota przyznanego limitu wydatków¹⁰. Taka forma finansowania to budżetowanie brutto, umożliwia bowiem pokrywanie wydatków niezależnie od osiągniętych przez daną jednostkę przychodów¹¹. Należy także wskazać, że dokonywanie wydatków większych niż przewidziano w budżecie, lub zaciągnięcie przez jednostkę budżetową zobowiązania nieznajdującego pokrycia w planie finansowym wydatków tej jednostki, jest naruszeniem dyscypliny finansów publicznych¹².

W czasie wykonywania planu finansowego jednostki budżetowe obowiązują zasady gospodarowania środkami publicznymi wynikające z ustawy o finansach publicznych¹³. W szczególności ustawa ta określa, że dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowym przeznaczeniem, w sposób oszczędny i celowy z zachowaniem zasad:

- uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów,
- terminowej realizacji zadań, przy czym wysokości i terminy ich realizacji wynikają z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.
- w celu realizacji zadań jednostki te zawierają umowy na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych.

¹⁰ Zadaniem gospodarki finansowej jednostki budżetowej jest obsługa działalności rzeczowej, do której dana jednostka została stworzona. Swe wydatki pokrywa bezpośrednio z budżetu państwa lub jednostki samorządu terytorialnego. Pobrane dochody odprowadza na rachunek odpowiednio budżetu jednostki samorządu terytorialnego albo budżetu państwa. Jej dochody są automatycznie dochodami budżetu (budżetu jednostki samorządu terytorialnego), *System finansowy w Polsce*, red. B. Pietrzak, Z. Polański, B. Woźniak, PWN, Warszawa 2003, s. 470.

¹¹ Działalność jednostek budżetowych nie może odbywać się na zasadach samofinansowania, podlegają bowiem budżetowaniu brutto (pełnemu), a ich działalność jest zgodna z zasadą zupełności budżetu. Oznacza to, że są finansowane ze środków publicznych w taki sposób, że wysokość ich wydatków nie jest związana z wysokością osiągniętych dochodów. W odniesieniu do poszczególnych jednostek budżetowych nie obowiązuje więc zasada równowagi wydatków dochodami. Jedną z najważniejszych zasad budżetowych, a mianowicie zasada równowagi budżetowej, odnosi się tylko do budżetu jednostki samorządu terytorialnego. Por. L. Lipiec-Warzecka: *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, Oficyna Wolters Kluwer Bussines, Warszawa 2011, s. 93; M. Walczak, M. Kowalczyk: *Rachunkowość i budżetowanie w zarządzaniu gminą*, Difin, Warszawa 2010, s. 22.

¹² B. Kołaczkowski, M. Ratajczak: *Gospodarka finansowa samorządu terytorialnego w Polsce*, Oficyna Wolters Kluwer Bussines, Warszawa 2010, s. 68.

¹³ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (DzU nr 157, poz. 1540, rozdział 5, z późn. zm.).

Zadaniem gospodarki finansowej jest również zapewnienie realizacji dochodów budżetowych, wynikających z działalności jednostki budżetowej. Działalność jednostki budżetowej należy uznać za ekonomicznie efektywną, jeśli wykonuje swoje zadania zgodnie z wymaganym poziomem jakości i ponosi możliwy do osiągnięcia w danych warunkach optymalny koszt¹⁴.

Ustawa o finansach publicznych powierza tworzenie, łączenie oraz likwidację jednostek budżetowych odpowiednim organom, w przypadku podsektora samorządowego – organom stanowiącym jednostek samorządu terytorialnego¹⁵. Powołując jednostkę budżetową, organ powołujący nadaje jej statut. Jednostka budżetowa działa na podstawie statutu określającego w szczególności jej nazwę, siedzibę i przedmiot działalności. Powołana jednostka zostaje wyposażona w środki trwałe i obrotowe odpowiednio z zasobów majątkowych jednostki samorządu terytorialnego. W przypadku łączenia, lub z chwilą likwidacji jednostki budżetowej organ, który ją utworzył decyduje o przeznaczeniu mienia likwidowanej lub łączonej jednostki¹⁶.

Zakres działania i przekształcenia jednostek budżetowych w latach 2004–2010

W latach 2004–2010 liczba jednostek budżetowych funkcjonujących w podsektorze samorządowym tylko w 2006 (876 jednostek budżetowych) i 2010 roku (1305 jednostek budżetowych) wykazywała tendencję malejącą, a w pozostałych latach zwiększała się z 754 w 2004 roku do 1445 w 2009 roku (rys. 1). Rok 2010 przyniósł przede wszystkim zmiany ustawowe w zakresie tworzenia tego rodzaju podmiotów, a zwłaszcza w zakresie realizacji zdań z wydzielonego rachunku dochodów własnych, który od 2011 roku mogły tworzyć tylko jednostki budżetowe prowadzące działalność określoną w ustawie o systemie oświaty¹⁷.

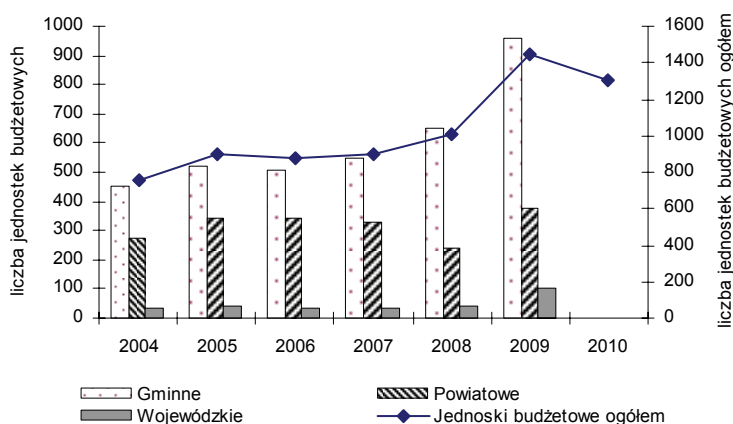
Na podstawie danych zilustrowanych na rysunku 1 można zauważyć, że największej jednostek budżetowych funkcjonowało na przestrzeni badanych lat w samorządach gminnych, bowiem od 2006 roku ich liczba zwiększyła się z 505 do 962 w 2009 roku. Liczba powiatowych jednostek budżetowych oscylowała w latach 2004–2009 w przedziale od 239 do 378. Najmniej tego rodzaju podmiotów gospodarczych działało na szczeblu wojewódzkim, w latach 2004–2007 ich liczba kształtowała się na poziomie między 31 a 40 i dopiero w 2009 roku wzrosła do 105.

¹⁴ J. Charytoniuk: *Ewidencja należności i zobowiązań w sektorze finansów publicznych*. „Poradnik Rachunkowości Budżetowej” 2009, nr 9, s. 7.

¹⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (DzU nr 157, poz. 1540, art. 12, z późn. zm.).

¹⁶ Ustawa o funduszach publicznych zakłada możliwość przekształcenia jednostki budżetowej w każdą inną formę organizacyjno-prawną. Wybór odpowiedniej formy warunkują konkretne potrzeby oraz okoliczności. Nowa jednostka organizacyjna może powstać dopiero po likwidacji jednostki budżetowej, zatem nie zawsze następuje klasyczne przekształcenie. Por. L. Lipiec-Warzecka: *op.cit.*, s. 98; C. Kosikowski: *op.cit.*, s. 110.

¹⁷ Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (DzU 2004, nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).

Rysunek 1. Liczba i zakres działania jednostek budżetowych w latach 2004–2010

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Informacji o przekształceniach i prywatyzacji mienia komunalnego za rok 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010*, Ministerstwo Skarbu Państwa.

Tabela 1

Zakres przekształceń samorządowych jednostek budżetowych w latach 2004–2010

Wyszczególnianie	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Liczba jednostek budżetowych, w tym:	754	902*	876**	903***	1003	1445	1305
Liczba utworzonych nowych jednostek budżetowych	20	11	33	26	29	20	44
Zlikwidowane jednostek budżetowych	1	5	15	4	4	3	5
Jednostki budżetowe przekształcone w zakłady budżetowe	–	3	1	2	–	–	–
Jednostki budżetowe przekształcone w spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	–	–	–	1	–	3	2
Jednostki budżetowe przekształcone w instytucję kultury	11	9	9	5	2	2	2

* JST nie wykazały w informacji za 2005 r. 43 jednostek budżetowych.

** JST nie wykazały w informacji za 2006 r. 116 jednostek budżetowych.

*** 42 JST nie wykazały w przesłanych informacjach za 2007 r. jednostek budżetowych. Jedną jednostkę budżetową przekształcono w gospodarstwo pomocnicze.

Źródło: opracowanie własne na podstawie: *Informacji o przekształceniach i prywatyzacji mienia komunalnego...*

Dokonując analizy danych przedstawionych w tabeli 1, można z kolei wnioskować, że najczęściej nowych jednostek budżetowych powstało w 2006 (33) oraz 2008 roku (29). Na przestrzeni badanych lat likwidacji uległo 15 jednostek budżetowych w 2006 roku, natomiast w pozostałych latach ich liczba oscylowała w przedziale od 3 do 5 jednostek. Rzadko

decydowano się na przekształcenie jednostek budżetowych w zakłady budżetowe, należy podkreślić, że tylko w latach 2005–2007 odpowiednio 3, 1 i 2 jednostki przekształcono w zakład budżetowy. Analogicznie, samorządy terytorialne zdecydowały się przekształcić w 2007 roku jedną jednostkę budżetową na formę spółki z o.o., w 2009 roku trzy, a w 2010 roku tylko dwie. Częściej natomiast wybierano formę samorządowej instytucji kultury, w 2004 roku przekształcono w tą formę 11 jednostek budżetowych, 9 w latach 2005–2006, 5 w 2007 roku oraz 2 w latach 2008–2010¹⁸.

W zakresie finansowania zadań jednostek budżetowych, analizie należy poddać dochody i wydatki rachunku dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje tabela 2.

Tabela 2

Dochody i wydatki rachunków dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego w latach 2006–2010 (w mln zł)

Wyszczególnienie		2006	2007	2008	2009	2010
JST ogółem	Dochody	923,30	1002,30	1036,80	1092,90	1158,90
	w tym: dotacje z budżetu	0,00	0,37	0,26	0,16	0,14
	Wydatki	865,8	972,10	1016,50	1092,50	1314,20
	w tym: wpłaty do budżetu	3,00	4,00	21,700	5,60	28,60
Gminy	Dochody	260,20	283,30	301,30	324,20	353,10
	w tym: dotacje z budżetu	0,00	0,16	0,90	0,13	0,14
	Wydatki	251,60	279,50	294,80	321,90	389,60
	w tym: wpłaty do budżetu	0,40	1,18	0,89	1,39	10,05
Powiaty	Dochody	111,97	111,75	108,25	105,89	109,08
	w tym: dotacje z budżetu	0,00	0,06	0,04	0,03	0,00
	Wydatki	107,63	109,98	105,52	105,87	129,46
	w tym: wpłaty do budżetu	1,02	1,21	1,48	1,60	4,91
Miasta na prawach powiatu	Dochody	494,75	547,83	566,81	601,97	644,42
	w tym: dotacje z budżetu	0,00	0,15	0,12	0,00	0,00
	Wydatki	458,95	524,12	561,44	600,94	729,28
	w tym: wpłaty do budżetu	1,50	0,49	19,19	1,95	8,84
Województwa	Dochody	56,31	59,44	60,43	60,89	52,25
	w tym: dotacje z budżetu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Wydatki	47,60	58,46	54,77	63,74	65,85
	w tym: wpłaty do budżetu	0,13	1,13	0,15	0,65	4,80

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Ministerstwa Finansów.

Dokonując analizy danych zawartych w powyższej tabeli 2, można wskazać, że w latach 2006–2010 dochody generowane na zadania realizowane przez jednostki budżetowe

¹⁸ J. Łukomska-Szarek: *op.cit.*, s. 26.

w ramach wyodrębnionego rachunku dochodów własnych wykazywały tendencję rosnącą. W przypadku samorządów terytorialnych ogółem badana miara wzrosła z poziomu 0,92 mld zł do 1,15 mld zł. Na przestrzeni analizowanych lat malał jednak udział dotacji z budżetu, w 2007 roku stanowiły one 0,37 mln zł, a w 2010 już tylko 0,14 mln zł. Samorządy terytorialne na zadania realizowane przez jednostki budżetowe wydatkowały środki nie przekraczające dochodów w ramach wyodrębnionego rachunku dochodów własnych, za wyjątkiem 2010 roku, kiedy wydatki stanowiły 1,31 mld zł i były o 0,16 mld zł większe. W przypadku poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego największe dochody w ramach wyodrębnionego rachunku dochodów własnych na zadania realizowane przez jednostki budżetowe wykazywały w badanym okresie miasta na prawach powiatu (w latach 2006–2010 odnotowano ich wzrost z 494,7 mln zł do 644,4 mln zł) oraz gminy (wzrost z 260,2 mln zł do 353,1 mln zł). Zdecydowanie niższe dochody w ramach wyodrębnionego rachunku dochodów własnych generowały powiaty i województwa. W przypadku powiatów dochody jednak malały, od 2006 roku z poziomu 111,9 mln zł do 105,87 mln zł, i dopiero w 2010 roku wzrosły do 109,08 zł. Dochody województw z kolei rosły do 2009 roku (z 56,3 mln zł do 60,89 mln zł), a w 2010 roku odnotowano ich spadek do 52,25 mln zł.

Podsumowanie

Jednostki samorządu terytorialnego mogą w celu realizacji zadań powoływać określone przepisami prawa formy organizacyjne. Jedną z nich są jednostki budżetowe, których liczba na przestrzeni badanych lat do 2009 roku rosła. Najczęściej jest to forma organizacyjna wykorzystywana przez samorządy gminne i miasta na prawach powiatu, które w latach 2006–2010 generowały największe dochody w ramach wyodrębnionego rachunku dochodów własnych. Jednostki budżetowe nie mają żadnych uprawnień do dysponowania gromadzonymi przez siebie dochodami publicznymi. Finansowanie ze środków publicznych nie stanowi zatem bodźca do racjonalnego gospodarowania otrzymanymi środkami finansowymi, zważywszy że wysokość wydatków uzależniona jest od wielkości realizowanych przez jednostki budżetowe zadań. W latach 2006–2010 miał miejsce wzrost wydatków rachunków dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego o 34,1%, a dochodów o 20,3% w porównaniu do roku bazowego 2006, choć należy podkreślić, że w odniesieniu do roku poprzedniego największym wzrostem charakteryzował się, zarówno jeżeli chodzi o dochody, jak i wydatki, rok 2010.

Literatura

- Brzeziński B., Matuszewski W., Morawski W., Olesińska A.: *Prawo finansów publicznych*, Dom Organizatora, Toruń 2005.
- Charytoniuk J.: *Ewidencja należności i zobowiązań w sektorze finansów publicznych*, „Poradnik Rachunkowości Budżetowej” 2009, nr 9.
- Dylewski M.: *Planowanie budżetowe w podsektorze samorządowym*, Difin, Warszawa 2007.

- Karlikowska M.: *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, PERSSCOM, Wrocław 2010.
- Kończakowski B., Ratajczak M.: *Gospodarka finansowa samorządu terytorialnego w Polsce*, Oficyna Wolters Kluwer Bussines, Warszawa 2010.
- Kosikowski C.: *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, LexisNexis. Warszawa 2011.
- Lipiec-Warzecka L.: *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, Oficyna Wolters Kluwer Bussines, Warszawa 2011.
- Łukomska-Szarek J.: *Organizational and Legal Forms of Budget Management in Local Self-Government Units*, [w:] *Budget Management in Local Self-Government Units*, red. J. Łukomska-Szarek, Wydawnictwo Wydziału Zarządzania Politechniki Częstochowskiej, Częstochowa 2011.
- Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (DzU nr 157, poz. 1241, art. 87).
- System finansowy w Polsce*, red. B. Pietrzak, Z. Polański, B. Woźniak, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003.
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (DzU nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (DzU 2004, nr 256, poz. 2572, z późn. zm.).
- Walczak M., Kowalczyk M.: *Rachunkowość i budżetowanie w zarządzaniu gminą*, Difin, Warszawa 2010.

dr Justyna Łukomska-Szarek
Politechnika Częstochowska

Streszczenie

Samorządowa gospodarka budżetowa jest prowadzona za pomocą zróżnicowanych form organizacyjno-prawnych. Wybór tych form stanowi ważny element prowadzonej przez jednostki samorządu terytorialnego gospodarki finansowej, przesądza bowiem w znacznej mierze o jej racjonalności i efektywności. Nowa ustawa o finansach publicznych z 2009 roku wprowadziła szereg zmian w funkcjonowaniu sektora finansów publicznych, w tym także form organizacyjnych jednostek tego sektora. Artykuł omawia zasady funkcjonowania oraz obejmuje charakterystykę procesu przekształceń własnościowych jednostek budżetowych w podsektorze samorządowym.

ASSESSMENT OF ORGANIZATION AND OPERATION OF BUDGETARY ENTITIES IN THE LOCAL GOVERNMENT SUBSECTOR

Summary

Budgetary management in local governments is implemented by means of a variety of organizational and legal forms. Choice of these forms is an important element of financial management carried out by local government units as it largely determines its rationality and effectiveness. The Act of 2009 on Public Finance has introduced many changes in the public finance sector in Poland. These changes involve, among others, organizational forms of units of public finance sector. The paper presents the principles of the functioning and discusses the ownership transformation processes of budgetary entities in the local government subsector.